

რეზიუმე

ტურიზმის, როგორც ეკონომიკის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი დარგის განვითარების მსოფლიო გამოცდილების შესწავლამ, ტურიზმის ახალმა კონცეპტუალურ-მეთოდოლოგიურმა მიდგომამ, რაც გამოიხატება ტურიზმის, როგორც სიღარიბის დაძლევის მნიშვნელოვანი ფაქტორის აღიარებაში, საშუალებას იძლევა ჩამოყალიბდეს შემდეგი რეკომენდაციები და დასკვნები, რომელთა გათვალისწინება ხელს შეუწყობს ტურიზმის დაჩქარებულ განვითარებას ქვეყანაში და შესაბამისად, მისი მეშვეობით სიღარიბის დონის შემცირებას.

საკვანძო სიტყვები: ტურიზმის განვითარება, სიღარიბის დაძლევა, ტურისტული პოტენციალი, თანამედროვე ტენდენციები

Tourism- modern trend of poverty reduction

Marina Bagaturia, Professor

Summary

the world experience study development of Tourism, as one of the important economic field, New conceptual and methodological approach of Tourism, which is reflected in tourism as an important factor in poverty reduction in the recognition, Recognition, allows the following conclusions and recommendations, to facilitate implementation of the accelerated development of tourism in the country and therefore, through the reduction of poverty.

Keywords: Development of tourism, Poverty Reduction, Tourism potential, Modern Trends

* * * * *

სიღარიბე, როგორც მრავალმხრივი მოვლენა, ყველა ეკონომიკური სისტემის ფუნქციონირების პირობებში არსებობდა, ამიტომ მას კაცობრიობის მარადიულ პრობლემათა რიგს მიაკუთვნებენ. განსაკუთრებით გაძლიერდა ყურადღება სიღარიბის პრობლემის მიმართ გლობალიზაციისა და ლოკალიზაციის მიმდინარე პროცესებში.

21-ე საუკუნეში სიღარიბის პრობლემამ მიიღო მწვავე და მასშტაბური ხასიათი, რადგან იგი დაკავშირებულია მსოფლიოში მიმდინარე პროცესების გლობალიზაციასთან. სიღარიბის პრობლემა პირდაპირ დაკავშირებულია მსოფლიოს ქვეყნების

ეკონომიკური განვითარების დონესთან. სიღარიბის პრობლემის თანამედროვე ტენდენციებისა და თავისებურებების ანალიზიდან შესაძლებელია გაკეთდეს დასკვნა, რომ სიღარიბის პრობლემამ მიიღო გლობალური ხასიათი. ამიტომ, საჭიროა მასთან სისტემური, მიზანმიმართული და თანმიმდევრული ბრძოლა, როგორც ლოკალურ, ასევე გლობალურ დონეზე.

გლობალიზაციის პირობებში, რომელშიც სულ უფრო ფართოდ ებმევა საქართველო, მოსალოდნელია ცვლილებები საზოგადოების სოციალურ სტრუქტურაში იმ სახით, როგორც უკანასკნელი წლების მსოფლიოსათვისაა დამახასიათებელი. საქართველო ერთ-ერთი ქვეყანაა იმ სახელმწიფოებს შორის, რომლებიც სიღარიბის დაძლევის სტრატეგიული დოკუმენტის შექმნის პროცესშია ჩართული.

ქვეყანაში სიღარიბის აღმოფხვრის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან ფაქტორს ტურიზმის განვითარება, მდგრადი ტურიზმის მიზანმიმართულად და გააზრებულად გამოყენება წარმოადგენს. ტურიზმის მნიშვნელობა საერთაშორისო ვაჭრობაში საგრძნობლად იზრდება. ტურიზმს, როგორც უმნიშვნელოვანეს საერთაშორისო ინდუსტრიას, შესაბამისი გზების გამოხატვით, შეუძლია უდიდესი როლი შეასრულოს ღარიბთა რაოდენობის შემცირებაში. სპეციალურად იქნა შემოღებული ტერმინი „პროღარიბული ტურიზმი“. ტურიზმის ეს სახეობა ახდენს შემოსავლების გენერირებას ღარიბთათვის. სიღარიბის დაძლევაში მთავარი პასუხისმგებელი სახელმწიფოა, რომელსაც საბაზრო მექანიზმებთან ერთად შეუძლია გამოიყენოს ადმინისტრაციული, სამართლებრივი, დირექტიული და სხვა მეთოდები. საქართველოში სიღარიბის გავრცელებული ფორმა, ძალიან რთული და დინამიკურად განვითარებადი ცხოვრების ფენომენია. სიღარიბის დაძლევისათვის ბრძოლას მამინ ექნება აზრი, თუ სწორად განვსაზღვრავთ ბრძოლის პრიორიტეტებს, იმ „ნერტილებს“, რომელთა ზემოქმედებითაც შეიძლება მაქსიმალური ეფექტის მიღება. წინააღმდეგ შემთხვევაში ხანგრძლივი სიღარიბე შეიძლება გადაიზარდოს ღრმა სოციალურ პროცესებში, რომლის დაძლევა ტიტანურ ძალისხმევას მოითხოვს ან შეიძლება ამათ სულაც შეუქცევადი პროცესის სახე მიიღოს.

მსოფლიოს უდიდესმა საერთაშორისო ორგანიზაციებმა გამოხატეს თავიანთი დამოკიდებულება ამ პრობლემებისადმი. საქართველოს მთავრობისათვის ბოლო წლებში განსაკუთრებით აქტუალური გახდა სიღარიბის დაძლევის საკითხი. ქვეყანაში სოციალური მდგომარეობის გაჯანსაღება ყოველთვის წარმოადგენდა ერთ-ერთ ძირითად ამოცანას. სავსებით ნათელია, რომ შეუძლებელია ქვეყანაში სიღარიბის

დაძლევა თუ მას არ ექნება მყარი ეკონომიკური საფუძველი, არ გატარდება შესაბამისი ეკონომიკური და სტრუქტურული რეფორმები. საქართველოს სიღარიბის დაძლევის რეალური წანამძღვები გააჩნია. ერთ-ერთ მნიშვნელოვან რეზერვს წარმოადგენს ტურიზმის დაჩქარებული განვითარება. ტურიზმი, განვითარებად ქვეყნებში წარმოადგენს ადამიანური რესურსების გამოყენების ინტენსიურ საშუალებას, რომელიც წარმოშობს ახალს შესაძლებლობებს ადგილობრივ წარმოებაში, სოფლის მეურნეობაში, ვაჭრობაში და მომსახურებაში, ხელოსნობაში, მშენებლობაში, კვების მრეწველობაში. ამ ქვეყნებში ტურიზმი ხელს უწყობს კერძო ინიციატივის სტიმულირებას, რაც ეკონომიკური განვითარების ერთ-ერთი პირობაა.

ტურიზმს შეუძლია ფეხზე წამოაყენოს ქვეყნის ეკონომიკა. შექმნას ბევრი სამუშაო ადგილი, დაასაქმოს ადამიანები, უზრუნველყოს ქვეყანაში ვალუტის შემოდინება, გაამდიდროს ბიუჯეტი, უპირველესად, განავითაროს ქვეყნის ინფრასტრუქტურა, გააფართოოს შიდა ბაზარი და გამოიწვიოს რეგიონების ეკონომიკური განვითარების დონის გათანაბრება.

ტურიზმი თავის თავში გულისხმობს მრავალმხრივ პოტენციალს ადგილობრივი მოსახლეობის ცხოვრების დონის ამაღლებისათვის რაც, თავისთავად ხელს უწყობს სიღარიბის დაძლევას. ამიტომაც, დღეისათვის ტურიზმი აღიარებულია მსოფლიოში სიღარიბესთან ბრძოლის მნიშვნელოვან ინსტრუმენტად. ტურისტისაგან მიღებული სიკეთეებიდან პირველ ადგილზეა დასაქმება, მეორეზე - სიღარიბესთან ბრძოლა, მესამეზე - სახელმწიფო შემოსავლების ზრდა და მეოთხეზე - ინფრასტრუქტურის განვითარება.

ტურიზმის განვითარების კონცეპტუალური ხედვა მთლიანად ჯდება სიღარიბის დაძლევის კონტექსტში. იგი პირდაპირ პასუხობს სიღარიბის დაძლევისათვის საჭირო გასატარებელ ღონისძიებებს. საქართველოსთვის ტურიზმის განვითარება არის შანსი სიღარიბის დაძლევის გზაზე, რომელიც ქვეყანამ აუცილებლად უნდა გამოიყენოს. ტურიზმის როლი საქართველოს ეკონომიკის შემდგომ განვითარებაში ჯერ კიდევ არ არის სათანადოდ გაცნობიერებული. აუცილებელია ჩამოყალიბდეს ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებისა და ეკონომიკური პრიორიტეტების განსაზღვრის ახალი ხედვა.

გეოპოლიტიკური მდგომარეობიდან გამომდინარე, აუცილებელია საქართველოს როგორც საერთაშორისო კონფერენციების, კონგრესებისა და შეხვედრების ჩატარების რეგიონული ცენტრის იმიჯის ჩამოყალიბება, რისთვისაც საჭიროა წახალისდეს და ეკონომიკურად მომგებიანი გახდეს საკონფერენციო ტურიზმის განვითარების მიმართულებით საქმიანობა. ყველაფერი ეს მნიშვნელოვნად შეუწყობს ხელს საქართველოში ტურიზმის დაჩქარებულ განვითარებას, რაც თავის მხრივ მკვეთრად გაზრდის შემოსავლებს, გააუმჯობესებს ქვეყნის საგადასხდელო ბალანსს, განავითარებს ინფრასტრუქტურას, ბიძგს მის-

ცემს ეკონომიკის მრავალი დარგების განვითარებას, შექმნის ახალ სამუშაო ადგილებს და საბოლოოდ ხელს შეუწყობს ქვეყანაში სიღარიბის დაძლევას. ტურიზმის დაჩქარებული განვითარების პროგრამის რეალიზაციის უზრუნველსაყოფად საჭიროა შემუშავდეს მაკროეკონომიკური რეგულირების შესაბამისი მექანიზმი.

გამოყენებული ლიტერატურა:

1. ასათიანი რ. საქართველოს ეკონომიკა. გამომცემლობა „სიახლე“ თბ. 2012
2. დოლიკაშვილი ლ, მაზანიშვილი მ, ჯაშიაშვილი ნ. ტურიზმის საფუძვლები. გამომცემლობა „მერიდიანი“ თბილისი 2012
3. მეტრეველი მ. ტურიზმისა და სტუმართმასპინძლობის საფუძვლები. თბილისი 2011